

Diccionari
de medicina
il·lustrat per a
principiants

e ROSA ESTOPÀ (dir.)

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

s

z

x

o

d

m

a

l

k

g

e

n

p

Medicina per a petits grans lectors

El *Primer diccionari de medicina il·lustrat* ens va semblar un projecte molt interessant des del primer dia. No solament per ser una idea pionera a Europa, sinó pel gran treball en equip que va comportar, de participació, recopilació i revisió, i, també, per la gran tasca de divulgació que va suposar per a la professió mèdica entre els petits de la societat.

Un projecte que va implicar tants col·lectius diferents, entre els quals els més joves, crea complicitats i sinèrgies importants. Primer, entre els participants, perquè uneix mons i generacions diferents a través del llenguatge mèdic, però també amb entitats que treballen per la defensa de la salut com és el Col·legi Oficial de Metges de Girona.

Des del Col·legi estem molt contents de contribuir a l'edició d'aquesta obra, tant en la primera com en aquesta nova edició revisada i ampliada: *Diccionari de medicina il·lustrat per a principiants*.

Vull destacar l'èxit de la iniciativa i la capacitat d'adaptació, de treball i de coordinació de tot l'equip per incloure en el nou diccionari un episodi tan

determinant de la salut de la població com és la pandèmia. A partir d'una cinquantena de paraules relacionades amb la covid-19, el diccionari mostra dibuixos fets pels nens i definicions elaborades a partir del coneixement dels infants. Sense dubte, una actualització molt necessària tenint en compte l'impacte que va tenir la pandèmia en tota la societat.

Com a president del Col·legi Oficial de Metges de Girona, però també com a metge actiu, et recomano ferventment la lectura d'aquest diccionari àgil i divertit, que, de ben segur, robarà a petits i grans més d'un somriure.

Els més grans hi trobareu reflectida l'espontaneïtat i l'enginy de la canalla. Els més petits, espero que us ajudi a entendre una mica més la pandèmia que hem viscut i aquelles paraules tan estranyes que diu el vostre metge, a vegades, quan l'aneu a visitar.

Enhorabona, de nou, per la iniciativa. I, sobretot, bona lectura!

Josep Vilaplana i Birba
President del Col·legi Oficial de Metges de Girona

Girona, Juliol de 2023

El *Diccionari de medicina il·lustrat per a principiants* és un llibre que vol explicar el significat i l'ús de les paraules més bàsiques que els nens i nenes senten i fan servir quan parlen de la seva salut i de les seves malalties. Aquest diccionari està adreçat a nens i nenes de sis a dotze anys. En la seva elaboració hi han participat 2.000 escolars de segon, tercer, quart i cinquè curs de primària d'escoles catalanes. El *Diccionari de medicina il·lustrat per a principiants* és una reedició del *Primer diccionari il·lustrat de medicina* revisat i ampliat amb noves entrades. I segueix sent l'únic **diccionari de medicina per a nens i nenes en català**.

Instruccions per a tu, petit gran lector

Què és un diccionari i com es llegeix un diccionari?

Un diccionari és un llibre de consulta que explica què volen dir les paraules, però també com s'escriuen i com es fan servir. Un diccionari de medicina recull les paraules que es fan servir per parlar de salut, que també s'anomenen **termes de medicina**. Aquestes paraules

les les poden fer servir els professionals de la salut quan parlen entre ells o amb nosaltres, i també tu quan parles de temes sobre la teva salut amb els professionals de la medicina o amb altres persones que no són metges.

Què hi trobaràs?

A part de paraules que es fan servir per parlar de salut, en aquest diccionari hi trobaràs *moltes informacions diferents*: en primer lloc, les explicacions de què volen dir aquestes paraules amb dibuixos que les representen. Però també, la categoria gramatical de les paraules (si són noms masculins o femenins), informació de com s'han creat certes paraules, relacions entre les paraules del diccionari, informació sobre els contextos en què les usem i exemples de com les usem. A més, el diccionari inclou un atlas del cos humà. Finalment, el diccionari t'ofereix un índex complet per fer-te més fàcil la cerca de les paraules.

Quantes i quines paraules hi trobaràs?

El diccionari conté quasi **400 paraules** que pots fer servir en parlar de

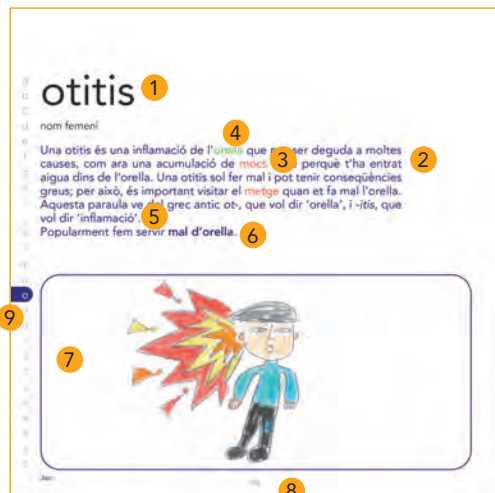
medicina! Hi trobaràs **200 explicacions** i **182 dibuixos** de noms de la medicina i **54 paraules** que són sinònimes d'unes altres, és a dir que són maneres de referir-se al mateix, però amb una altra paraula. Al final del llibre trobaràs un atles de 10 dibuixos sobre el cos humà en què hi ha indicats **130 termes**.

Les paraules d'aquest diccionari de medicina són noms molt bàsics que fan servir els experts en salut (com ara els metges, els infermers, els logopedes, els dentistes, els fisioterapeutes, etc.) amb un significat específic. Vosaltres heu sentit i també heu utilitzat moltes d'aquestes paraules (*al·lèrgia, ambulància, càries, covid-19, hospital, infecció, mal de cap, mascareta, quarantena, radiografia, refredat, termòmetre, vacuna, xarop*, etc.) i potser d'algunes ja en saps moltes coses, però no de totes (*cicatriu, discapacitat, PCR, febre, moc, neurona, pell atòpica, poll, trau, vòmit*), i segurament altres no les has escoltades mai o no saps exactament què volen dir (*anorèxia, asma, autisme, càncer, ecografia, malaltia rara, penicil·lina, pneumònia, síndrome de*

Down, traumatisme, varicel·la, virus). Doncs aquest diccionari te les vol explicar de manera fàcil i entenedora!

Quines informacions acompanyen cada paraula?

De cada paraula se't dona la categoria gramatical (si és un nom masculí o femení), una explicació del significat (és a dir què és, com és, per a què es fa servir, qui la utilitza, etc.) que va acompanyat d'un dibuix fet per un nen o una nena per a ajudar a fer més clar el que vol dir la paraula. En algunes ocasions, també hi ha informacions per saber en quines situacions comunicatives solem usar un terme (per exemple, de *lipotímia* es diu que "popularment fem servir *desmai*" o a la paraula *mal de coll* es comenta que "Quan ens fa mal el coll perquè tenim una infecció, els metges fan servir **amigdalitis**, que és una paraula especialitzada") o d'on prové una paraula (per exemple, d'*otitis* es diu que "ve del grec antic *ot-*, que vol dir 'orella' i *-itis*, que vol dir 'inflamació'"). Altres vegades et dona informacions que volen desfer idees que a vegades

- 1 Entrada (terme de la medicina)
- 2 Explicació
- 3 Paraula que té una entrada en algun altre lloc del diccionari
- 4 Paraula que es troba en un dibuix de l'atles
- 5 Informació sobre com està formada la paraula
- 6 Sinònim en altres situacions
- 7 Dibuix que ajuda a entendre
- 8 Número de la pàgina
- 9 Primera lletra de la paraula per a cercar més ràpidament

tenim sobre determinades realitats i que no són certes (per exemple, de *Síndrome de Down* s'avisava que no és una malaltia o que *sobrepès* i *obesitat* no es poden confondre).

Quan una paraula es pot dir de maneres diferents, se'n recullen totes les formes (és a dir, els sinònims) i s'explica en quins casos s'usa una i en quines situacions una altra, com ara *cagarines*, *cagarrines*, *caguetes*, *descomposició* i *diarrea* o *cefalea* i *mal de cap*. L'explicació del que significa es posa només en una paraula que sol ser la que fan servir els metges, i totes les altres hi remeten (per exemple, a *mal de cap* es diu "Consulta *cefalea*").

En totes les explicacions es marquen de color vermell les paraules que també estan explicades en algun altre lloc del diccionari, i de color verd les paraules que estan il·lustrades en un dels dibuixos de l'atles.

Com l'hem fet?

Aquest diccionari és una **obra** que s'ha fet de manera **col·laborativa** a partir de **coneixement compartit** i

acumulatiu i que té en compte els buits de coneixement compartit, les idees malenteses, imaginàries o tòxiques. Durant diversos cursos escolars, 2.000 infants de 10 escoles han treballat per explicar i dibuixar unes 200 paraules. Aquests infants de segon, tercer, quart i cinquè de primària s'han convertit en petits-grans lexicògrafs (que són les persones que fan diccionaris). Tot aquest material ha estat digitalitzat i processat per un grup d'estudiants universitaris. A partir d'aquest material, experts en llengua, didàctica i medicina, primer han desconstruït les explicacions dels infants i després les han construït de nou. De manera que les definicions del diccionari són elaborades per adults, però aquests experts han tingut en compte el que ja sabien els nens i sobretot el que no sabien o sabien de manera distorsionada per poder-los-ho explicar millor.

Aquests investigadors han elaborat les definicions amb una llengua planera i algunes vegades han fins i tot utilitzat paraules que han fet servir els escolars a les seves explicacions. A més, totes les paraules especia-

litzades de la medicina que es fan servir per definir, també les pots trobar explicades dins dels diccionari o indicades en l'atles; en algunes ocasions s'ha optat per explicar-te el significat d'una paraula dins mateix de la definició (per exemple, a dins de la paraula *farmàcia* es defineix també *parafarmàcia*). Els experts han seguit un model de definició que inclou oracions que es dirigeixen a tu. En algunes ocasions han afegit informació per desfer malentesos que havien detectat en les explicacions d'alguns escolars i, d'aquesta manera, en molts casos la informació addicional té una finalitat didàctica. Per a cada definició els experts han seleccionat un o dos dibuixos. Finalment, han ordenat totes les paraules alfabèticament i n'han construït un índex que et permet la cerca ràpida.

A més, la Naia Oliver, una alumna de sisè de primària de l'escola Annexa Joan Puigbert (del curs 2016-2017), va fer els dibuixos de l'atles del cos humà i va fer d'una farmaciola per poder completar els termes bàsics de la medicina d'una manera visual.

En conjunt, creiem que et proposem un diccionari original i actualitzat perquè s'adequa a les necessitats dels infants de primària i perquè està fet a partir del coneixement i del desconeixement acumulatiu de nens i nenes de 8 a 12 anys, i també perquè és un diccionari escolar especialitzat temàticament.

Avís important!

A l'interior del diccionari, l'ús del masculí com a genèric per referir-se al masculí i al femení no respon a cap voluntat de discriminació sexista, sinó a un ús eficient i concís propi de la llengua catalana i la majoria de llengües romàniques com el castellà, el francès o l'italià. De manera que quan diem, per exemple, *metge* inclouem tots els metges i metgesses, o quan parlem d'*infermers* ens referim a tots els infermers i a totes les infermeres; així mateix quan parlem de *nens* volem parlar, naturalment, de totes les nenes i de tots els nens.

Qui l'ha fet? Un diccionari és una obra d'un equip!

Un diccionari és una obra d'equip.

Per això volem agrair a tothom que hi ha participat la seva col·laboració. En primer lloc, un agraïment molt gran als artífexs de l'obra: els nens i les nenes de segon, tercer, quart i cinquè curs de primària de les escoles Annexa-Joan Puigbert (Girona), Escaladei (Cerdanyola del Vallès), Montseny (Breda), Oriol Martorell (Barcelona), Sant Jordi (Pineda de Mar), Sant Nicolau (Sabadell), Santiago Ratés (Vilajuïga), Vallmanya (Sant Esteve de Palautordera), Vedruna Immaculada (Barcelona), Zer El Román (Montgai) i als mestres, que entre els cursos 2015-2018 i 2021-2022, han acompanyat amb **constància i professionalitat** la seva feina durant aquest projecte lexicogràfic pioner.

Al Col·legi Oficial de Metges de Girona i en especial al seu president actual, el Dr. Vilaplana, que va creure en el projecte des del principi i va facilitar l'edició de la primera edició del diccionari. I al projecte LEXMED *Léxico médico y definición: la construcción dinámica del significado terminológico a través de un corpus lexicográfico escolar*, de referència PID2021-125906NB-I00/MICIN/

AEI/10.13039/501100011033/FE-
DER, UE, finançat pel Ministerio de
Ciencia e Innovación, la Agencia Es-
tatal de Investigación i el Fondo Eu-
ropeo de Desarrollo Regional que ha
possibilitat la revisió, l'actualització i
l'edició d'aquesta obra.

El meu agraïment sincer a M. Teresa
Cabrè; el seu mestratge va fer que
em plantegés un treball en **lexico-
grafia especialitzada escolar** que
fos capaç de respectar el Principi
d'adequació que proposa en la seva
Teoria Comunicativa de la Terminologia. Aquest assumpte va suposar
un repte metodològic important tant
en la concepció del *Petit Diccionari
de Ciència* com sobretot en l'elabo-
ració d'aquest diccionari de medicina

L'equip d'experts ha estat format per:

Gestió i automatització de les dades
en aquesta edició: Jorge M. Porras-
Garzón (coordinador); Rosa Estopà,
Ludovic Masson Ana Rosa Terroba;
i alumnes de Terminologia del curs
2021-2022 de Traducció i Ciències
del Llenguatge de la UPF, especi-
alment, especialment Sílvia Bravo i

Mar Fijo. I en la primera edició: Mari-
ona Arnau, Aida Celemín, Núria Cla-
pés, Júlia Flores, Laura Llord, Marina
Maimó, Lúcia Ramos, Marta Roviralt,
Carla Solé, Claudia Tarragó, Yingfeng
Xu, alumnes i col·laboradores actives
del projecte. Alguns s'iniciaven en el
camp de la recerca i ho han fet amb
molta aptitud i vitalitat.

Jorge M. Porras-Garzón i en la prime-
ra etapa també Laia Vidal-Sabanés,
que han participat amb entusiasme
dinamitzant l'equip d'automatització,
processant les dades i elaborant defi-
nicions. Ells han estat un dels princi-
pals **motors impulsors del projecte**.

**Redactors i revisors lingüístics del
diccionari:** Immaculada Creus, Ona
Domènech, Rosa Estopà, Ludovic
Masson, Jorge M. Porras-Garzón,
Miguel Sánchez-Ibáñez, Isabel Santa-
maria, Ana Rosa Terroba, Laia Vidal-
Sabanés. Sílvia Llach i Sílvia Grisó,
que van participar en la revisió lingü-
ística de les definicions de la primera
edició.

**Assessors i revisors del coneixe-
ment mèdic:** en la primera edició, les

definicions van ser revisades pels pediatres del Col·legi Lluís Mayó, José Manuel Sin, Pilar Vicente; i en aquesta edició actualitzada, hem comptat també amb la cap de pediatria de l'Hospital del Mar, M. Àngels López; i amb el metge Jaume Francí, i amb el traductor, especialista en terminologia mèdica i metge Fernando A. Navarro. Tots des de l'**expertesa** s'han mirat la informació com a especialistes en salut i han fet aportacions molt valuoses per a assegurar la **qualitat** i la **veracitat cognitiva** del diccionari.

Un reconeixement a Ona Domènech, que ha participat en la lectura final de tots els materials des de l'inici del projecte i ha aportat **savis consells**. En algunes de les decisions que hem pres hem seguit les seves enginyoses recomanacions.

En darrer lloc, tot i que en el fons hauria de ser el primer, perquè ella em va donar les forces per començar aquest nou projecte després del *Primer diccionari de Ciència*, agraeixo a la meua filla Sara la seva constant **persistència, alegria i il·lusió** a demanar quan faríem un *altre* diccionari, un en què hi poguéssim col·laborar: "mare has de

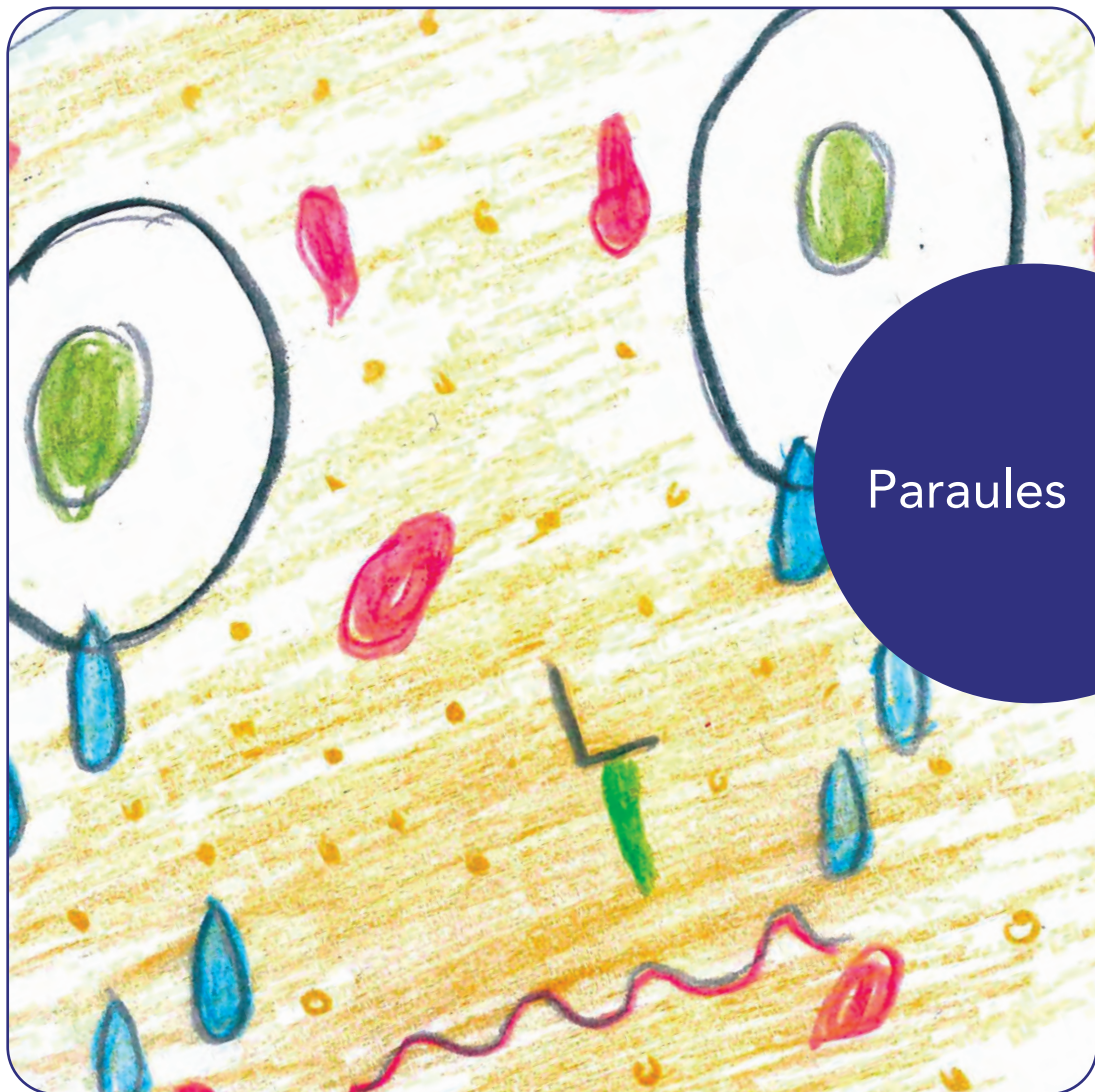
fer un diccionari perquè hi puguem participar els de la meua classe, però aquest ha de ser de color verd!"

Esgotats els exemplars de la primera edició i immersos en una pandèmia que va posar de manifest la necessitat d'informació sobre la nostra salut a tots els nivells socials, vam creure que era un deure l'actualització del diccionari per incloure els principals mots relacionats amb la covid-19.

El Diccionari de medicina il·lustrat per a principiants és, doncs, un llibre fet per moltes persones i creat especialment per a tu. Per això, és un diccionari actual i diferent que pensem que t'agradarà. Molt bones lectures!

Rosa Estopà

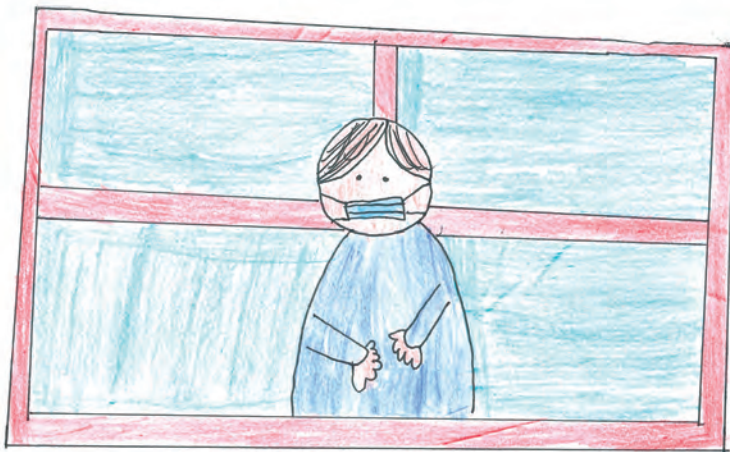
Girona, juliol del 2023

a aïllament

nom masculí

L'aïllament és una situació que implica separar una **persona** que té una malaltia contagiosa de les altres persones, perquè no les encomani. Durant la **pandèmia** de la **covid-19** les persones contagiades de **covid** van haver d'aïllar-se.

al·lèrgia

nom femení

Una al·lèrgia és una reacció que té el **cos** quan no et fa sentir bé alguna cosa o algun animal o planta que toques o menges, o quan hi estàs a prop. Pots ser al·lèrgic, per exemple, a la pols, al pol·len, als fruits secs o al pèl de gats o gossos. Cada persona pot reaccionar de manera diferent: pot ser que tinguis **tos** o esternudis, o que et piqui la **pell** i et surtin **granets**, o que se t'inflamin algunes parts del cos com els **llavis** o les **mans**, etc. Les al·lèrgies no són contagioses i no tothom en té.

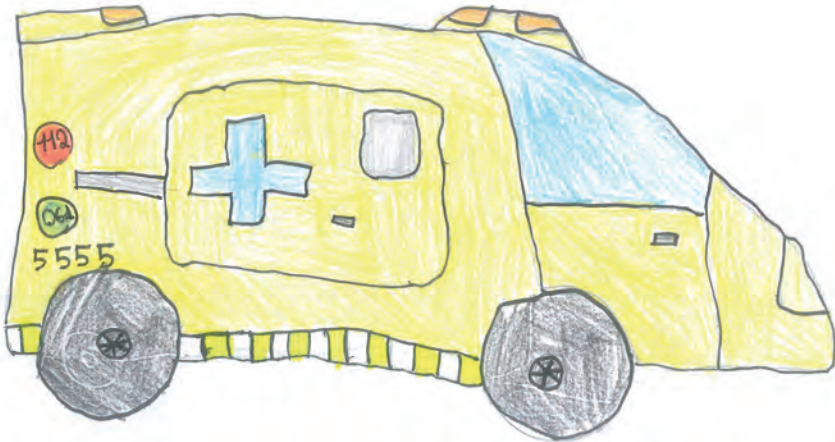

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

ambulància

nom femení

Una ambulància és un vehicle preparat amb una **llitera** i amb aparells mèdics que serveix per a transportar els **malalts** i els ferits a l'**hospital**. Al sostre, té uns llums que giren i una sirena que fan sonar quan s'ha d'anar molt ràpid per a arribar al més aviat possible a un hospital.

amigdalitis

nom femení

L'amigdalitis és una **infecció** de les amígdales, que són dues glàndules que tenim al **coll**. Quan estan infectades per agents infecciosos com **virus** o **bacteris**, s'inflamen i es posen vermelles. I a vegades, fins i tot pots tenir **febre** i estar afònic. Quan tens amigdalitis, cal que beguis molta aigua, descansis i vagis al **metge**. Si no et cures bé, pot ser que t'hagin d'operar. Aquesta paraula ve del grec antic *amigdal-*, que vol dir 'ametlla' per la forma que tenen les amígdales, i *-itis*, que vol dir 'inflamació'. Popularment fem servir **mal de coll**, tot i que no sempre que tenim mal de coll tenim amigdalitis.

Els **metges** també fan servir **faringitis**, que és una paraula especialitzada, que ve del grec antic *faring-*, que vol dir 'faringe', i *-itis*, que vol dir 'inflamació'.

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

a

b

c

d

e

f

g

h

i

j

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

y

z

anàlisi d'orina

nom femení

Una anàlisi d'orina és una revisió que consisteix a examinar el **pipí** per a comprovar si estàs bé o no de salut. Primer has de fer el pipí en un pot petit i en forma de cilindre. Després aquest pipí s'examina i així es pot saber, per exemple, si tens alguna **infecció** o alguna **malaltia**.

anàlisi de sang

nom femení

Una anàlisi de sang és una revisió que consisteix a examinar la sang per a comprovar si estàs bé o no de salut. Quan et fan una anàlisi de sang, l'infermer et treu sang amb una xeringa, després l'observen i l'analitzen. Amb una anàlisi de sang es pot saber, per exemple, si tens massa sucre o poc ferro al cos.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

anestèsia

nom femení

L'anestèsia és un líquid que se sol injectar amb una xeringa per a adormir-te una part del cos (i s'anomena *anestèsia local*) o tot el cos (i s'anomena *anestèsia total*) i així poder-te operar sense que et faci mal. Quan t'han de treure una càries, el dentista també et posa anestèsia local. Si t'han de fer una operació del cor, l'anestèsia ha de ser total.

anorèxia

nom femení

L'anorèxia és una **malaltia** greu que fa que et sentis i et vegis gros quan en realitat estàs prim i, per això, decideixes deixar de menjar fins al punt que pots arribar a morir de gana. L'anorèxia és una malaltia que es dona molt entre adolescents, tant si són nois com noies.

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

antibiòtic

nom masculí

Un antibiòtic és un **medicament** fet de petites bestioles o microbis (anomenats **bacteris**), que cura **malalties** que han estat provocades també per bacteris com, per exemple, una **otitis** o una **pneumònia**. L'antibiòtic ataca els bacteris i els mata o no els deixa actuar. Però l'antibiòtic no pot matar **virus**, per això no serveix per a curar la majoria de **refredats**. L'antibiòtic es pot prendre en forma de **xarop**, **pastilles**, posar en **pomada** o te'l poden posar directament en el **cos** amb una xeringa. El primer antibiòtic que es va inventar va ser la **penicil·lina**.

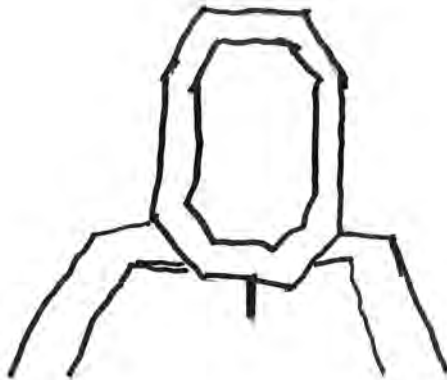

anticòs

nom masculí

Un anticòs és una substància química (anomenada *proteïna*) que fabrica el teu cos per a defensar-te d'elements estranys i destructius, com els bacteris, fongs, virus, o de substàncies químiques dolentes per al teu cos. Per això els anticossos popularment també s'anomenen defenses.

Moltes vegades ho fem servir en plural i diem frases com «La vacuna de la varicel·la crea anticossos per a aquesta malaltia».

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

antisèptic

nom masculí

Un antisèptic és un **medicament** per netejar les **ferides**, ja sigui perquè estan infectades o perquè no s'infectin. L'alcohol o el iode són antisèptics.

antivacunes

nom masculí i femení

Un antivacunes és una **persona** que no vol que el vacuin d'alguna **malaltia** com, per exemple, de la **covid-19**. Molts antivacunes estan en contra de les **vacunes** perquè no hi creuen. Tanmateix, hi ha persones antivacunes que sí que creuen en les vacunes, però tenen dubtes, senten desconfiança o fins i tot no consideren necessari vacunar-se d'una malaltia concreta. Altres antivacunes no es refien del líquid que contenen les vacunes, d'altres es pensen que els efectes que en produeixen són perjudicials, i encara d'altres no confien en els **metges** i **científics** que creen les vacunes. De vegades, hi ha antivacunes que es neguen a vacunar-se perquè pensen que, si ho fan, és una manera de controlar-los.

Es tracta d'un abreuïment de **persona antivacunes**, que també s'usa amb el mateix significat.

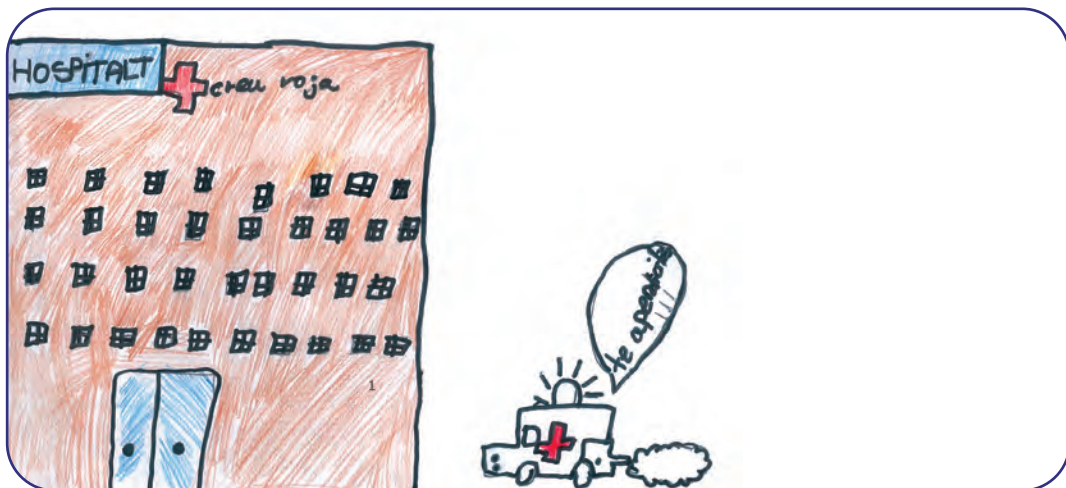
a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z

apendicitis

nom femení

L'apendicitis és una **malaltia** en què s'inflama l'**apèndix**, que és un budell petit i prim com una bosseta, que hi ha enganxat al principi de l'**intestí gruixut**. Quan tens apendicitis, és molt probable que t'operin per treure aquest apèndix. Quan tens molt mal de panxa a prop del **melic** o al costat dret, que és on hi ha l'apèndix, és important dir-ho a un adult per a anar de pressa a l'**hospital**. Aquesta paraula ve del grec antic *apendic-*, que vol dir 'apèndix', i *-itis*, que vol dir 'inflamació'.

asma

nom femení

L'asma és una malaltia dels bronquis, que són els tubs per on circula l'aire dins dels pulmons, que fa que et costi de respirar i que tinguis la sensació que t'ofegues. Si tens asma, quan fas esforços físics com, per exemple, córrer, et canses més que les persones que no tenen asma. En aquests casos, moltes vegades necessites un inhalador que t'ajudi a respirar millor.

a

b

c

d

e

f

g

h

i

j

k

l

m

n

o

p

q

r

s

t

u

v

w

x

y

z

autisme

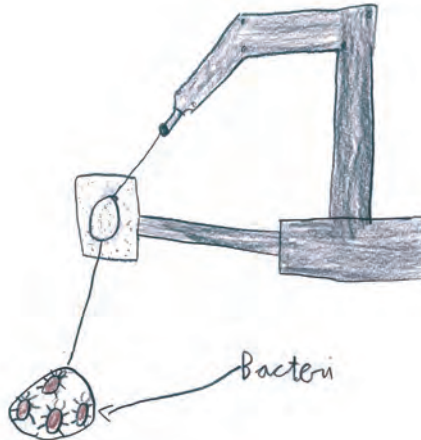
nom masculí

L'autisme és una **malaltia** de naixement que fa que els nens que la pateixen tinguin dificultats per comunicar-se i per relacionar-se amb altres **persones**. Els nens i nenes amb autisme sempre solen repetir les mateixes accions i acostumen a parlar amb molt poques persones.

bacteri

nom masculí

Un bacteri és un ésser viu molt petit, és a dir, un **microbi**, que només es pot veure amb un **microscopi**. Hi ha bacteris de molts tipus diferents: per exemple, n'hi ha que et protegeixen de **malalties** i d'altres que te'n provoquen. Els bacteris es reproduïxen ràpidament i molts es troben en la brutícia. Per això és molt important que et rentis les **mans** i et netegis les **ferides** perquè no s'infectin de bacteris.

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

berruga

nom femení

Una berruga és un bony que et pot sortir en qualsevol part de la pell, però sobretot apareix a les mans, als dits, als braços, a les cames i a la planta dels peus i, normalment, no fa mal. Les berrugues són voluminoses, poden ser de diferents mides i la majoria són de color marró o negre. Amb el temps algunes berrugues poden desaparèixer i d'altres, en canvi, no. Si et molesten o no t'agraden, un dermatòleg te les pot treure.

bisturí

nom masculí

Un bisturí és una mena de ganivet petit que fan servir els cirurgians quan han d'operar, per a tallar la pell i alguna part del cos humà.

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

blau

nom masculí

Consulta **hematoma**.

bronquitis

nom femení

Una bronquitis és una **malaltia** en què s'inflamen els **bronquis**, que són els tubs per on circula l'aire dins dels **pulmons**. Quan tens bronquitis, tens molts **mocs**, tusses molt i et costa respirar. Si la bronquitis és greu, pots haver de quedar-te uns dies a l'**hospital** i llavors et solen posar una màscara per ajudar-te a respirar.

Aquesta paraula ve del grec antic *bronqu-*, que vol dir 'tràquea', i *-itis*, que vol dir 'inflamació'.

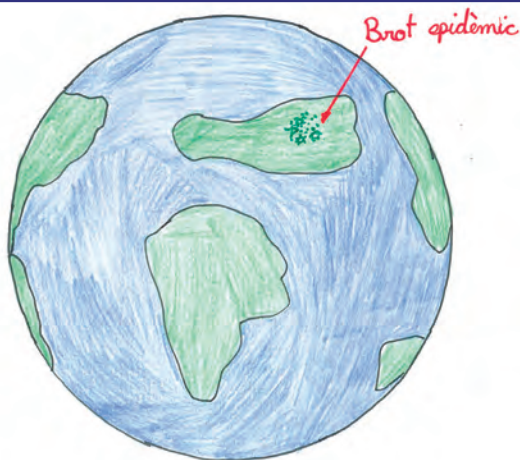

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

brot epidèmic

nom masculí

Un brot epidèmic és quan un **virus** o un **bacteri** comença a contagiar-se molt ràpidament entre persones que estan alhora al mateix lloc (per exemple, en una festa), o molt a prop les unes de les altres (per exemple, al mateix barri), i fa que moltes persones contreguin la mateixa **malaltia**. Per frenar un brot epidèmic, cal prendre mesures de precaució com l'ús de **masketa**, la **distància social** i fins i tot el **confinament**, com es va prendre en determinats moments de la **pan-dèmia** de la **covid-19**.

caca

nom femení

Consulta **excrement.**

caca desfeta

nom femení

Consulta **descomposició.**

cagarines

nom femení plural

Consulta **descomposició.**

cagarrines

nom femení plural

Consulta **descomposició.**

caguets

nom femení plural

Consulta **descomposició.**

a
b
c
d
e
f
g
h
i
j
k
l
m
n
o
p
q
r
s
t
u
v
w
x
y
z

Llista
alfabètica

A

aïllament
al·lèrgia
ambulància
amigdalitis popularment es fa servir **mal de coll**
anàlisi d'orina
anàlisi de sang
anestèsia
anorèxia
antibiòtic
anticòs
antisèptic
antivacunes també es pot dir **persona antivacunes**
apendicitis
asma
autisme

B

bacteri
berruga
bisturí
blau consulta **hematoma**
bronquitis
brot epidèmic

C

caca consulta **excrement**
caca desfeta consulta **descomposició**
cagarines consulta **descomposició**
cagarrines consulta **descomposició**
caguetes consulta **descomposició**
càncer
CAP també es pot dir **centre d'atenció primària**

càries

cas **negatiu** també es pot dir **negatiu**
cas **positiu** també es pot dir **positiu**
cefalea també es pot dir **mal de cap** i **migranya**
cèl·lula
centre d'atenció primària consulta **CAP**
cervell
cicatriu
científic científica
cirurgia popularment es fa servir **operació**
cirurgia **cirurgiana**
clínica consulta **hospital**
coïssor
comprimít consulta **pastilla**
confinament
conjuntivitis
constipat consulta **refredat**
contagi
cop de calor a vegades també es pot dir **insolació** i **solellada**
cor
coronavirus consulta **SARS-CoV-2**
coronavirus
cos consulta **cos humà**
cos humà a vegades també es pot dir **cos**
covid consulta **SARS-CoV-2**
covid consulta **covid-19**
covid 19 o COVID 19 popularment es fa servir **covid**
crema també es pot dir **pomada**
cremada
crosta

D

dentista
depressió

dermatòleg dermatòloga
descomposició popularment es fa servir
caca desfeta, diarrea, cagarines, cagarines i caguetes
desmai consulta lipotímia
diabetis
diarrea consulta descomposició
dieta
digestió
diòptria
discapacitat
dislèxia
distància de seguretat consulta distància social
distància física consulta distància social
distància interpersonal consulta distància social
distància social
doctor doctora consulta metge metgessa
dolor
durícia

E

ecografia
epidèmia
escaiola consulta guix
esquelet
esquinç
estetoscopi consulta fonendoscopi
excrement també es pot dir caca i femta

F

faringitis consulta amigdalitis
farmacèutic farmacèutica
farmàcia
febre

femta consulta excrement
ferida
fisioterapeuta
fonendoscopi
fong
fractura

G

galteres també es pot dir parotiditis
gel hidroalcohòlic
ginecòleg ginecòloga
gra a vegades també es pot dir granet
granet consulta gra
grip
grup bombolla
guix a vegades també es pot dir escaiola

H

hematoma popularment es fa servir blau i morat
hemorràgia
hospital

I

incubadora
indigestió a vegades també es pot dir mal de panxa
infecció
infermer infermera
injecció
insolació consulta cop de calor

L

laboratori
lesió
lipotímia també es pot dir desmai i síncope

llàgrima
llitera
logopeda

M

mal d'orella consulta **otitis**
mal de cap consulta **cefalea**
mal de coll a vegades també es pot dir
amigdalitis
mal de panxa consulta **indigestió**
malalt malalta consulta **pacient**
malaltia també es pot dir **trastorn**
malaltia minoritària consulta **malaltia rara**
malaltia rara també es pot dir **malaltia**
minoritària
malformació
maltractament
mascareta
medecina consulta **medicament**
medicament també es pot dir **medecina**
memòria
menstruació popularment es fa servir **regla**
metge metgessa també es pot dir **doc-**
tor, doctora
microbi
microscopi
migranya consulta **cefalea**
miopia
moc
mol·lusc
morat consulta **hematoma**
mort

N

nefròleg nefròloga
negatiu consulta **cas negatiu**
nervi

neurona

O

obesitat
oculista consulta **oftalmòleg oftalmòloga**
oftalmòleg oftalmòloga també es pot dir
oculista
operació consulta **cirurgia**
òrgan
orina popularment es fa servir **pipí**
otitis popularment es fa servir **mal d'orella**
otorrinolaringòleg otorrinolaringòloga
oxigen

P

pacient a vegades també es pot dir **malalt**
pandèmia
paratoditis consulta **galteres**
pastilla a vegades també es pot dir **comprimít**
PCR
pediatre pediatra
pell atòpica
penicil·lina
persona
persona antivacunes consulta **antivacunes**
picor
piga
pipí consulta **orina**
pneumònia
poll
pomada consulta **crema**
por
positiu consulta **cas positiu**
prova antigènica consulta **prova d'antígens**
prova d'antígens també es pot dir **prova**
antigènica, test antigènic ràpid o TAR i
test d'antígens

psicòleg psicòloga
pus

Q

quarentena
quimioteràpia

R

radiografia
radiòleg radiòloga
radioteràpia
reacció en cadena de la polimerasa [consulta PCR](#)
recepta
refredat també es pot dir **constipat**
regla [consulta menstruació](#)
respirador artificial
restrenyiment

S

saliva
salut
sang
SARS-CoV-2 popularment es fa servir
covid o coronavirus
síndrome de Down
sobrepès
solellada [consulta cop de calor](#)
suor
supositori

T

TAR [consulta prova d'antígens](#)
TDAH [consulta trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat](#)
tendinitis
teràpèutica [consulta tractament](#)

teràpia [consulta tractament](#)
termòmetre
test antígenic ràpid [consulta prova d'antígens](#)
test d'antígens [consulta prova d'antígens](#)
tic
tos
tractament també es pot dir **teràpia i terapèutica**
trastorn [consulta malaltia](#)
trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat també es pot dir **TDAH**
trau
traumatisme
traumatòleg traumatòloga

U

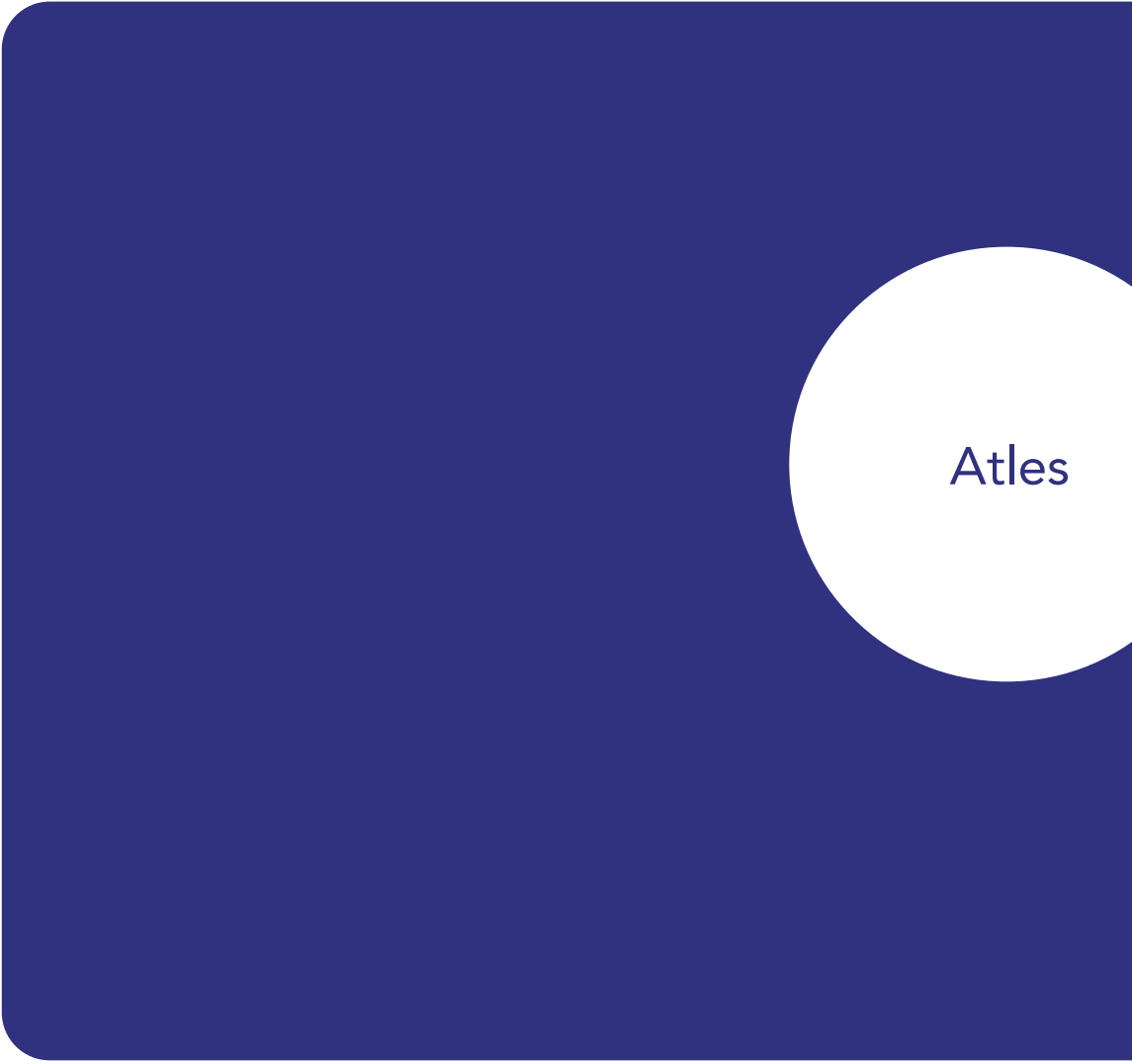
UCI també es pot dir **unitat de cures intensives**
unitat de cures intensives [consulta UCI](#)
uròleg uròloga
urticària

V

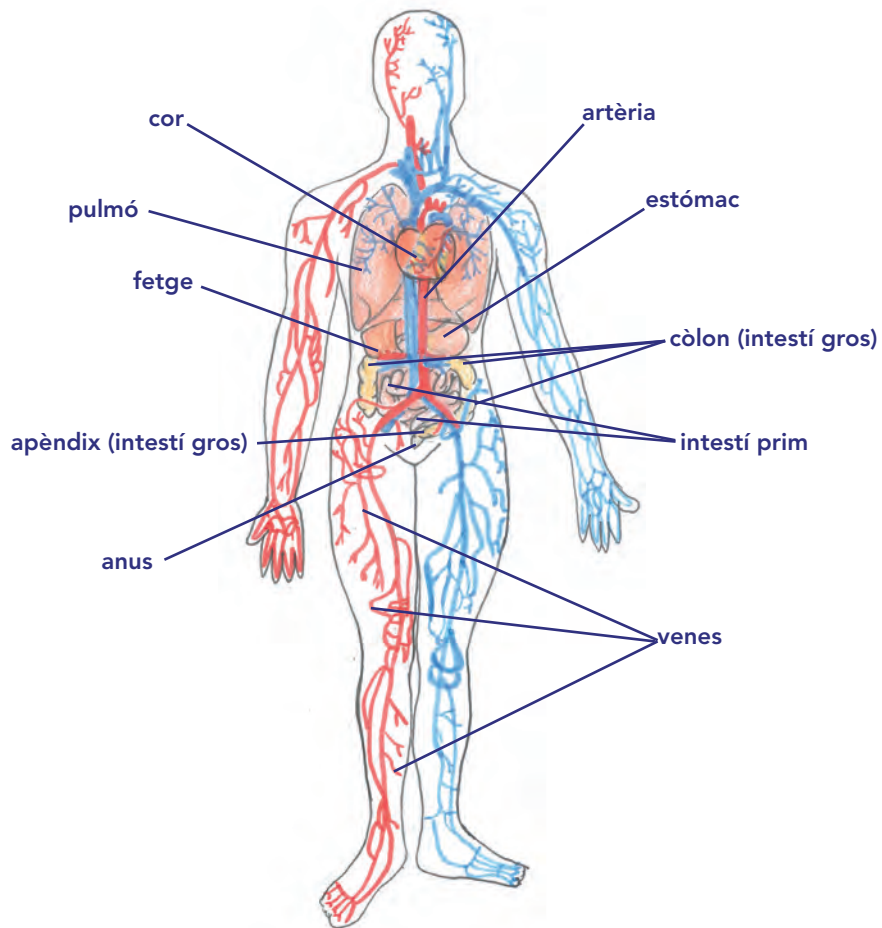
vacuna
varicel·la
vena
vertigen
vida
virus
vòmit

X

xarampió
xarop

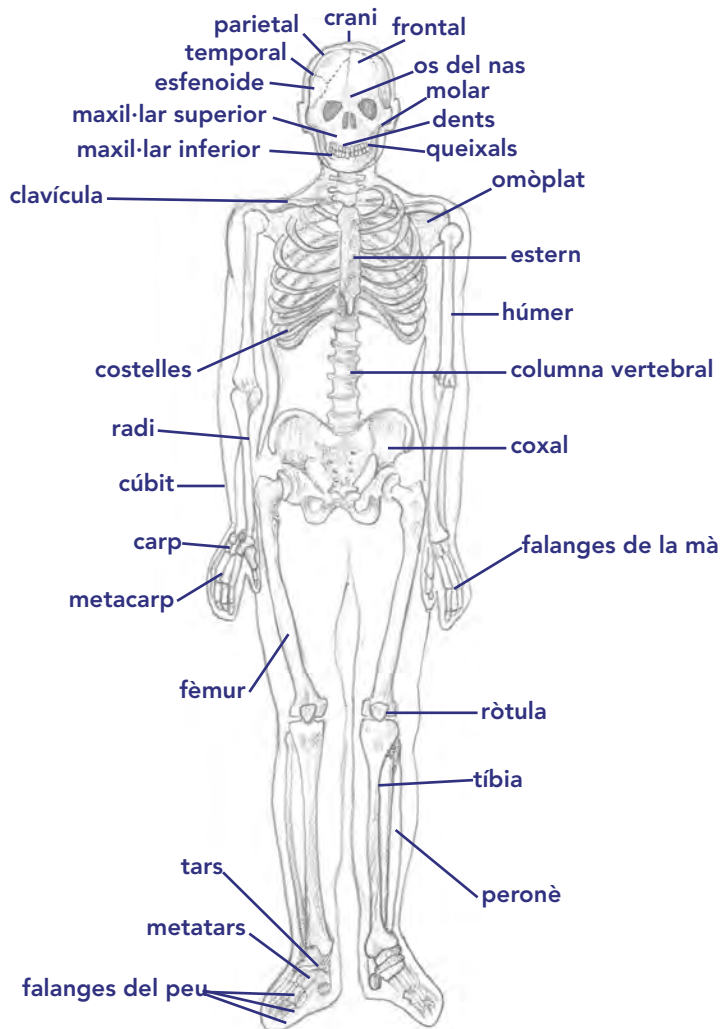

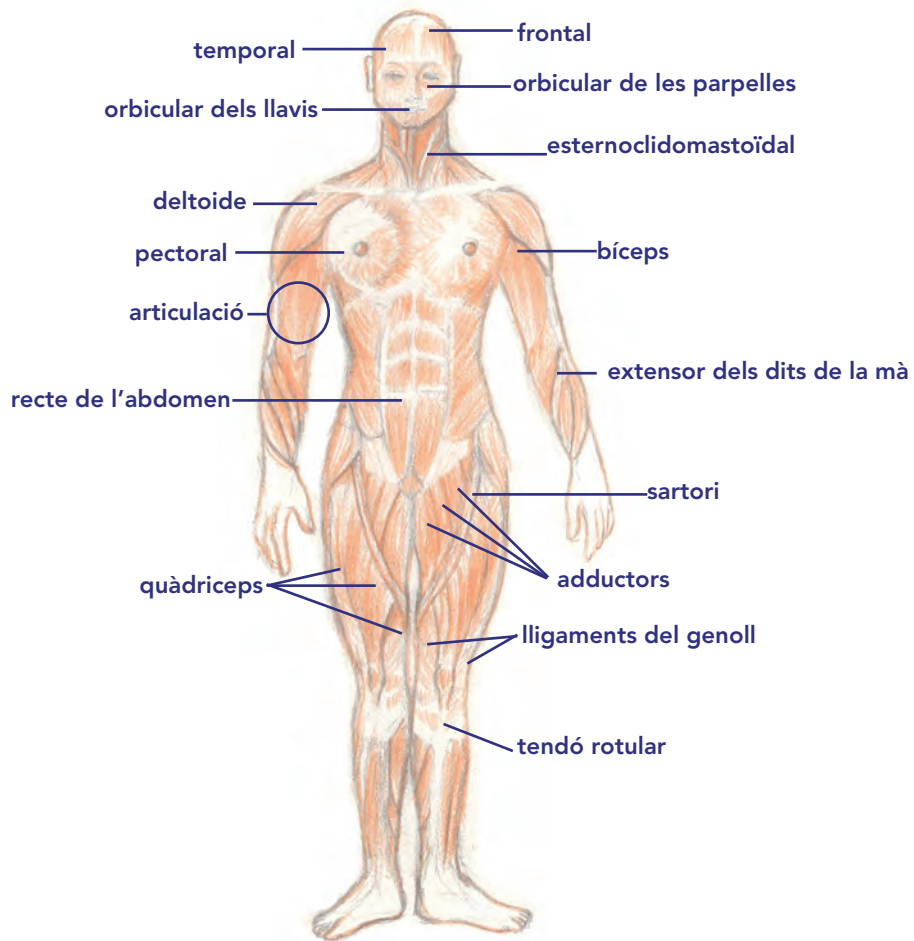
Atles

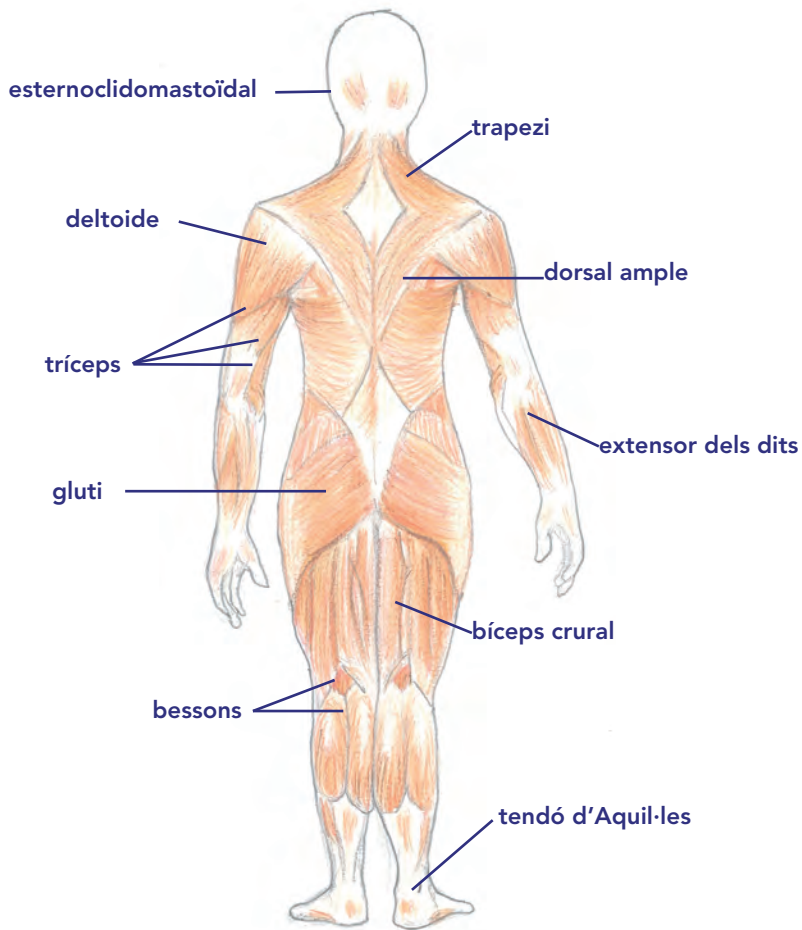
òrgans i aparells

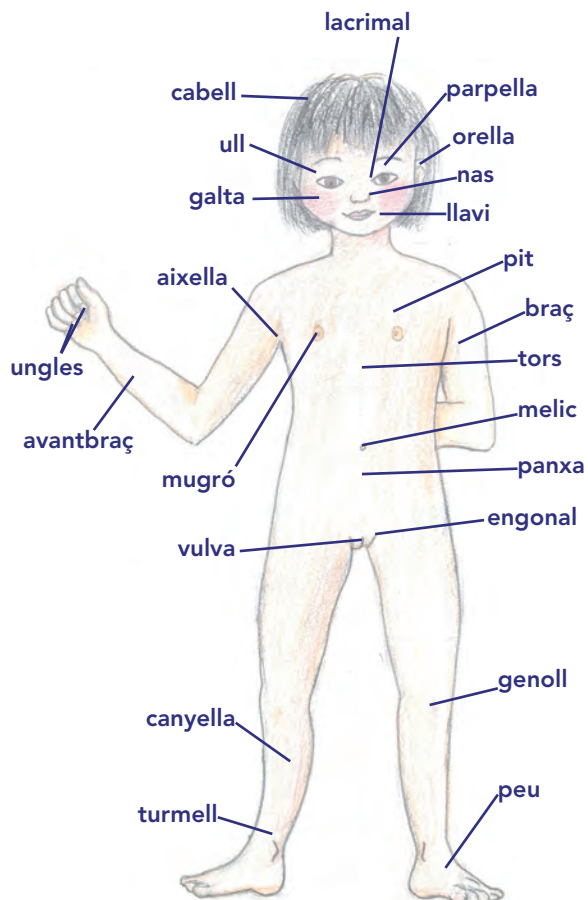
els ossos de l'esquelet humà

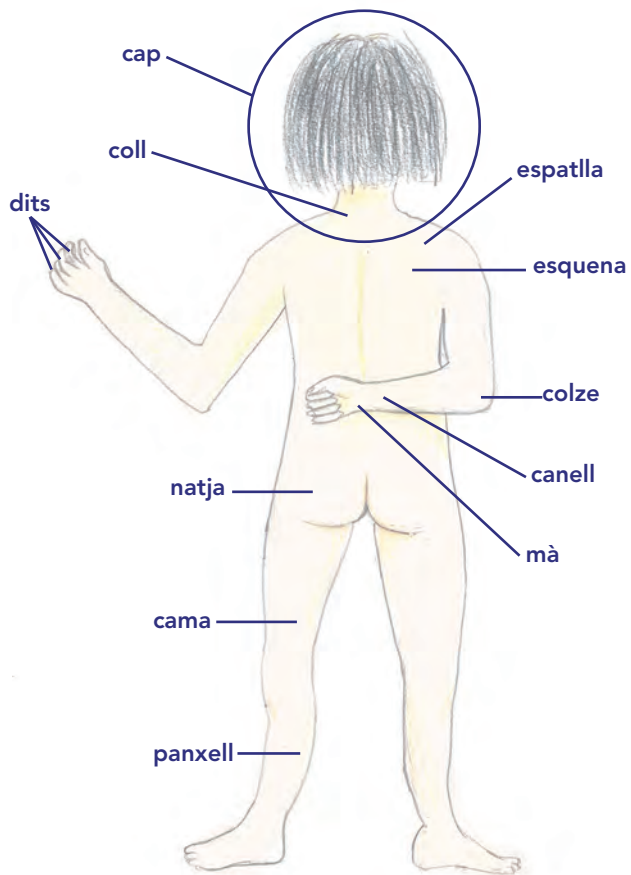

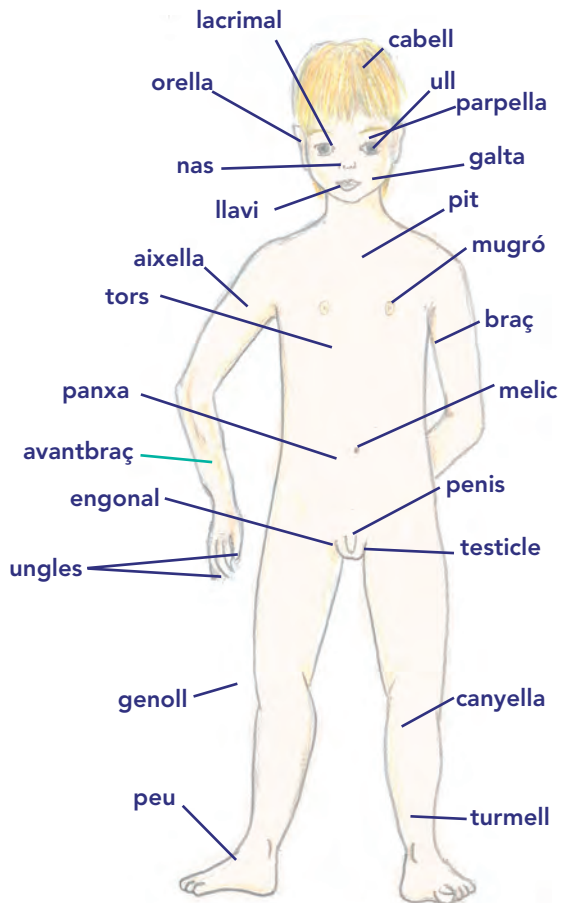
els músculs

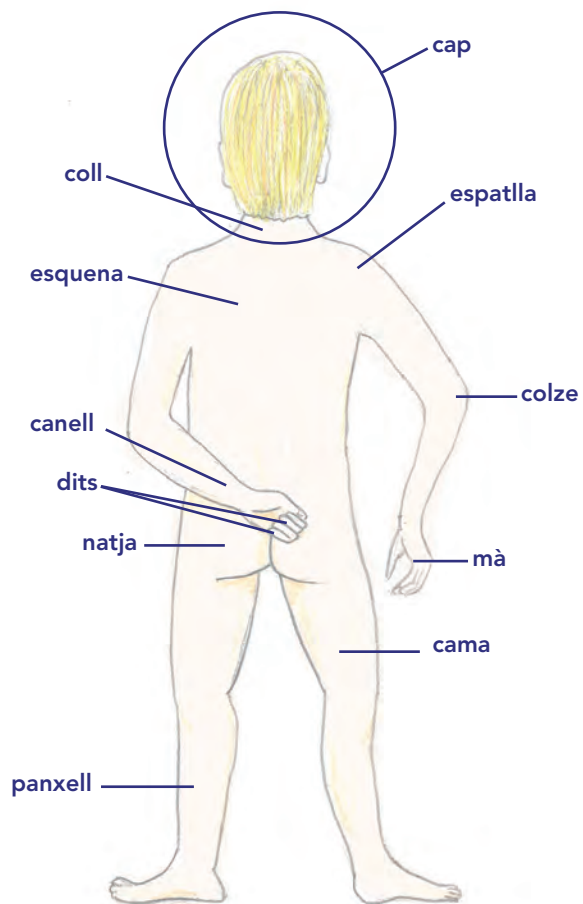

les parts del cos humà

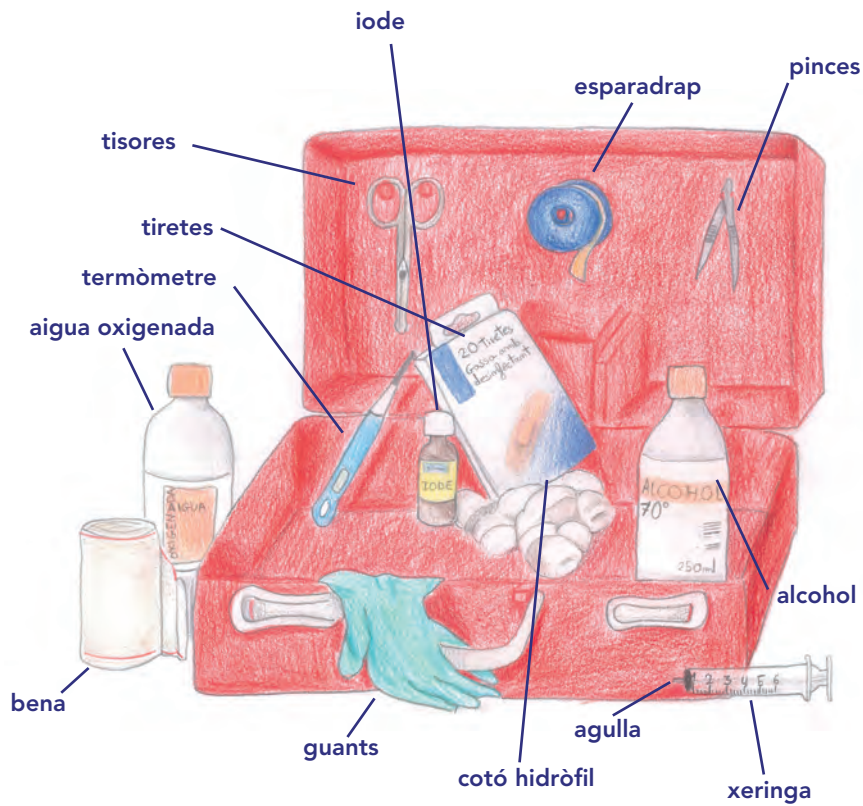

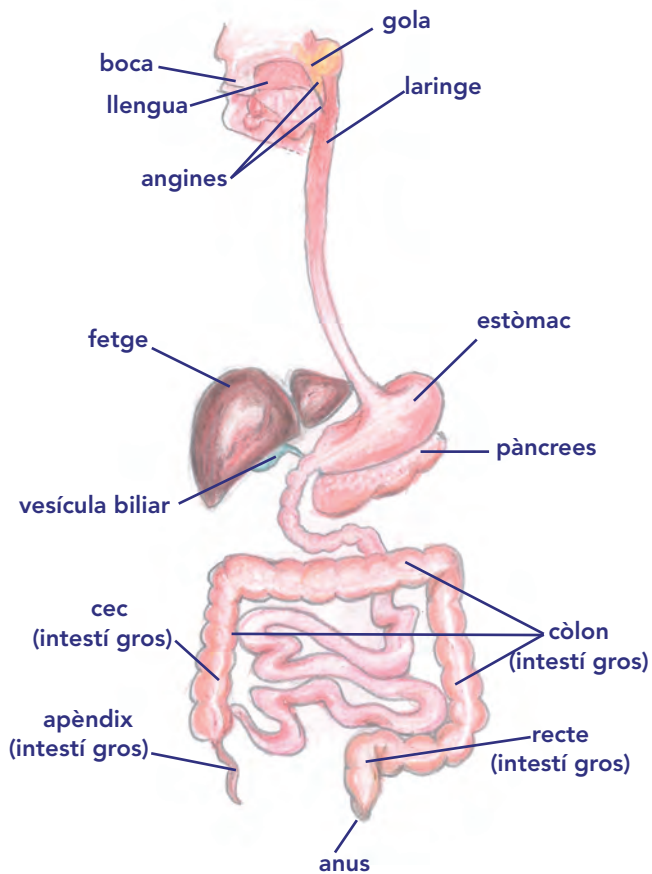
les parts del cos humà

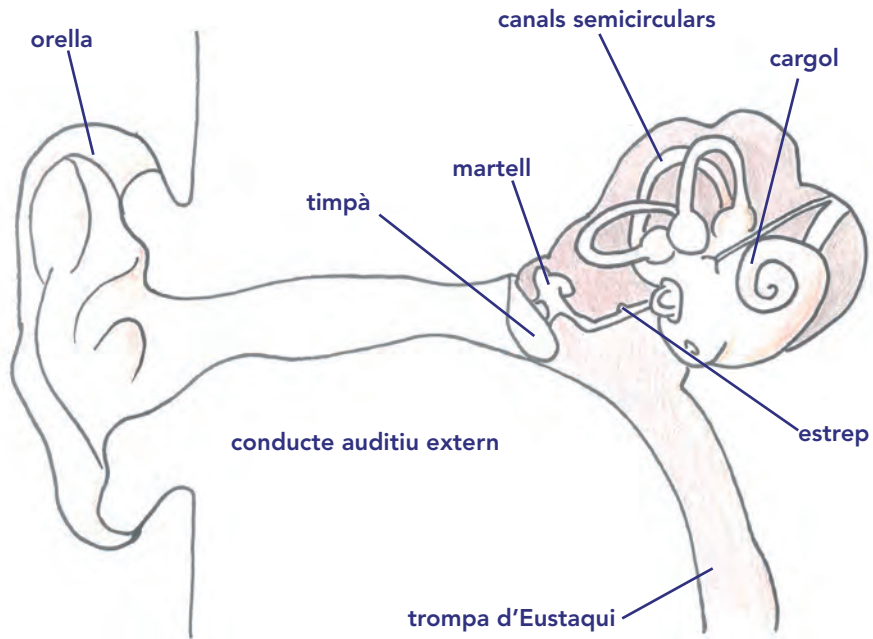

la farmaciola

l'aparell digestiu

sentit de l'oïda

i

j

h

v

q

f

z

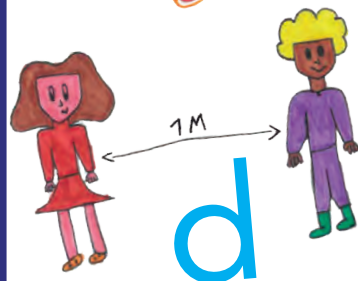
u

y

c

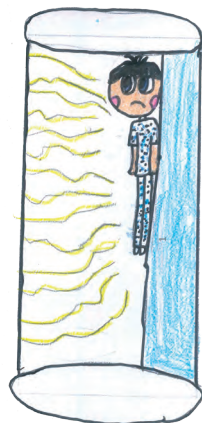
t

b

En aquest diccionari hi trobaràs 400 paraules que es fan servir quan parlem de la salut i les malalties, i 53 paraules que vam usar molt durant la pandèmia de la covid-19 com covid-19, virus o vacuna. També hi trobaràs 200 explicacions pensades perquè les entenguis. A més, hi hem posat 182 dibuixos que d'aquestes paraules van fer 200 nens i nenes d'entre 8 a 12 anys i un atlas del cos humà.

És un diccionari actual i diferent que t'agradarà. Molt bones lectures!

f

o